

L. Hermansstraat te Oud-Rekem (gem. Lanaken)

*Archeologisch vooronderzoek door middel van
proefsleuven*

S. Van Heymbeeck, E. Van de Velde,
S. Houbrechts en T. Deville

Opgraving

☐

Prospectie

☒

Vergunningsnummer:

2011/029

Datum aanvraag:

28/01/2011

Naam aanvrager:

Van de Velde Ellen

Naam site:

Oud-Rekem, L. Hermansstraat

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	3
2. Colofon	5
3. Administratieve gegevens	6
3.1. Onderzoeksgegevens	6
3.2. Locatiegegevens	6
4. Inleiding	7
4.1. Onderzoekskader	7
4.2. Onderzoeksteam	8
4.3. Dankwoord	8
4.4. Uitwerking en rapportage	8
5. Landschappelijke ontwikkeling	9
5.1. Algemeen	9
5.2. Geomorfologie en bodem	11
4.3. Historische ligging	15
4.4. Archeologische waarden	17
6. Resultaten Veldonderzoek	20
6.1. Veldonderzoek	20
6.2. Bodemopbouw	22
6.3. Sporen en structuren	24
6.4. Vondsten	25
7. Conclusie	26
7.1. Inleiding	26
7.2. Beantwoording onderzoeksvragen	26
8. Aanbevelingen	28

9. Bibliografie.....	29
10. CD-ROM	30

Bijlagen

Bijlage 1:	Allesporenkaart
Bijlage 2:	Hoogtematen
Bijlage 3:	Profielen
Bijlage 4:	Sporenlijst

2. Colofon

Condor Rapporten 42

L. Hermanslaan, Oud Rekem, (Gemeente Lanaken)
Archeologisch vooronderzoek door middel van proefsleuven

Auteurs: S. Van Heymbeeck, T. Deville & S. Houbrechts

In opdracht van: NV ROR

Foto's en tekeningen: Condor Archaeological Research BVBA, tenzij anders vermeld

Condor Archaeological Research BVBA, Bilzen, februari 2011.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Condor Archaeological Research BVBA

Martenslindestraat 29,

3742 MARTENSLINDE (BILZEN)

Tel 0032 (0)498 59 38 89

E-mail: info@condorarch.be

www.condorarch.be

3. Administratieve gegevens

3.1. Onderzoeksgegevens

Datum veldwerk: 08-02-2011
Uitvoerder: Condor Archaeological Research BVBA
Condor Rapporten: 42
Opdrachtgever: NV ROR
Hardelingenstraat 5
3730 Hoeselt
Onderzoeksvorm: Prospectie met ingreep in de bodem, proefsleuven
Vergunningsnummer: 2011/029 en 2011/029(2)
Naam aanvrager: Ellen Van de Velde
Naam site: L. Hermanslaan, Oud Rekem, Lanaken
Bevoegd gezag: ZOLAD+, Ruimte en Erfgoed, afdeling Limburg

3.2. Locatiegegevens

Provincie: Limburg
Gemeente: Lanaken
Deelgemeente: Oud-Rekem
Plaats: L. Hermanslaan
Toponiem: /
Kadastrale gegevens: Afdeling: 3 Sectie: / Nrs.: **297G, 297F en 509S2**
Kaartblad: /

4. Inleiding

4.1. *Onderzoekskader*

Op dinsdag 8 februari 2011 heeft Condor Archaeological Research bvba in opdracht van nv ROR een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de L. Hermanslaan te Oud-Rekem, Lanaken, provincie Limburg. Het onderzoek vindt plaats naar aanleiding van de aanleg van wegenis en de bouw van drie appartementsgebouwen met in totaal 14 appartementen en 6 (3x2) half open woningen. Het plangebied wordt gerealiseerd op een terrein van ca. 1 ha waarbij de bouwvolumes gerealiseerd worden op ca. 0,6 ha. Uit het projectgebied zelf zijn geen archeologische vondsten bekend en binnen het plangebied werd tot op heden geen onderzoek uitgevoerd. In Oud-Rekem zelf werden tijdens opgravingen tussen de jaren 1960 en 1990 herhaaldelijk archeologische sporen vastgesteld. Wegens de gerede mogelijkheid dat er nog archeologische vondsten kunnen worden aangetroffen werd aan het gebied een middelhoge archeologische potentie toegekend. Er wordt voornamelijk gedacht aan verdedigingsstructuren. Het gebied van Oud-Rekem heeft een lage potentie voor wat nederzettingsstructuren betreft. Het huidige terrein is braakliggend.

Het doel van het proefsleuvenonderzoek is om alle eventueel aanwezige archeologische resten te lokaliseren en te documenteren. Op basis hiervan wordt, indien de resultaten positief zijn, een op te graven zone afgebakend. In het voorliggend rapport worden de resultaten van het onderzoek beschreven. Op basis hiervan worden aanbevelingen gedaan voor een eventueel vervolgonderzoek.

De volgende onderzoeksvragen zijn opgesteld, die beantwoord dienen te worden op basis van het veldwerk:

- Zijn er al dan niet bekende archeologische waarden aanwezig en waar zijn deze gelokaliseerd?
- Op welke diepte bevinden zich deze waarden?
- Wat is de aard, omvang en datering van de resten?
- In hoeverre worden eventuele archeologische resten bedreigd door de voorgenomen bodemingreep?

- Welke aspecten verdienen bijzonder aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

4.2. Onderzoeksteam

Het onderzoeksteam van Condor Archaeological Research bestond uit:

- S. Van Heymbeeck   Veldwerk en rapportage
- T. Deville   Veldwerk en rapportage
- E. Van de Velde   Veldwerk
- S. Houbrechts   Digitalisatie

4.3. Dankwoord

Dankzij de medewerking en het vertrouwen van verschillende partijen kon er tijdens dit project voortvarend worden gewerkt. In het bijzonder danken we de opdrachtgever nv ROR voor de voortvarende medewerking, Wijnen nv en Hervey voor het voorzien van de graafmachine, dhr. Tim Vanderbeken, intergemeentelijk erfgoedconsulent archeologie bij ZOLAD+ en Ruimte en Erfgoed, afdeling Limburg.

4.4. Uitwerking en rapportage

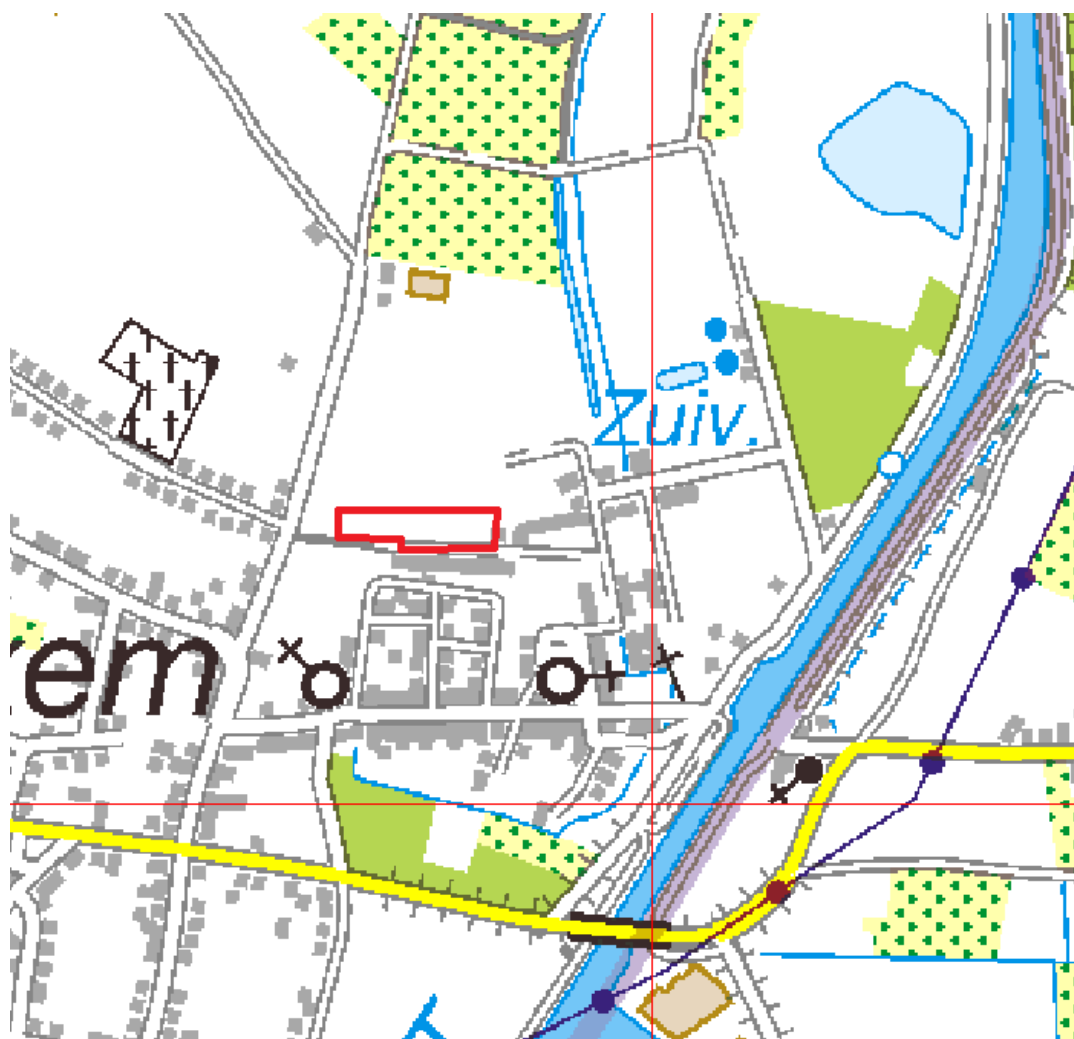
Na het veldonderzoek worden de onderzoeksgegevens uitgewerkt en geanalyseerd. Ter afronding van het archeologisch vooronderzoek is het voorliggend eindrapport samengesteld.

5. Landschappelijke ontwikkeling

5.1. Algemeen

De ligging van archeologische vindplaatsen is in hoge mate gerelateerd aan het natuurlijke landschap. Het huidige landschap is het resultaat van een lange en complexe ontwikkeling. Dit landschap is ontstaan onder invloed van verschillende geologische processen die onderling sterk met elkaar verwant zijn, zoals de geomorfologie, de bodem en de hydrologie. De verschillende landschapstypen die zich hebben gevormd vormen de basis voor het archeologische verwachtingsmodel. De laatste 3000 jaar heeft de mens een grote invloed uitgeoefend op het landschap. Vooral de laatste 150 jaar heeft de mens het landschap weten aan te passen aan zijn behoeften en is het landschap dan ook langzaamaan minder bepalend geworden voor de inrichting en het gebruik hiervan.

Het onderzoeksgebied bestaat een totale oppervlakte van ca. 1 ha en ligt ten noorden van de L. Hermanslaan en ten oosten van de Boomgaardstraat (*afbeelding 1*). Het plangebied bestaat uit verschillende percelen die tot voor kort in gebruik waren als braakliggende grond. De teelaarde werd voor het archeologisch onderzoek verwijderd. Het terrein is vlak maar loopt op van het oosten naar het westen. (*afbeelding 2*)

Afbeelding 1: Topografische kaart van het plangebied (rode kader) en omgeving¹.

Afbeelding 2: Luchtfoto van het plangebied (rode kader) en omgeving².

¹ NGI, 2008.

5.2. Geomorfologie en bodem

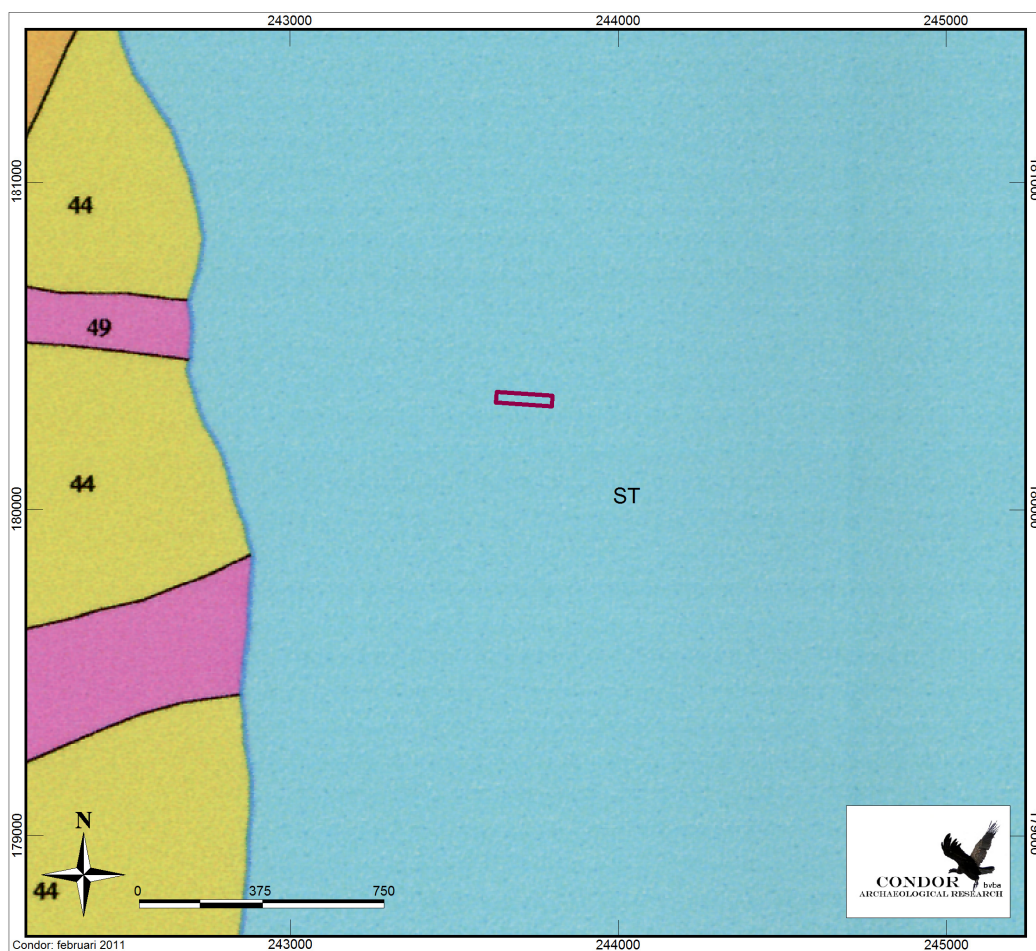
Rekem is gelegen in het oosten van de provincie Limburg, tussen Lanaken en Maasmechelen. Ten oosten wordt het begrensd door de Maas die tevens de grens met Nederland vormt.

Het landschap in deze streek heeft haar huidig reliëf verkregen door in hoofdzaak de fluviatiele erosie, de afzetting van grindrijke riviersedimenten en eolische zanden tijdens het Kwartair. Geomorfologisch gezien wordt het landschap rond Rekem gevormd door het Kempisch plateau dat zich uitstrekt van zuid naar noord als een waaivormig geheel, dalend van ongeveer 100 m in het zuiden tot ca. 75 m in het noorden. Bodemkundig is het gekenmerkt door zand- en lemige zandgronden.

Het plateau is in het oosten begrensd door een steilrand die overloopt in de Maasvlakte, gelegen op een hoogte van 30-50m. Het deel van de Maasvlakte wordt gedomineerd door klei- en leemgronden. Het plangebied ligt binnen de Maasvlakte.

---

² Microsoft Bing.

Afbeelding 3: Kwartairgeologische kaart van het plangebied (rode kader) en omgeving³.

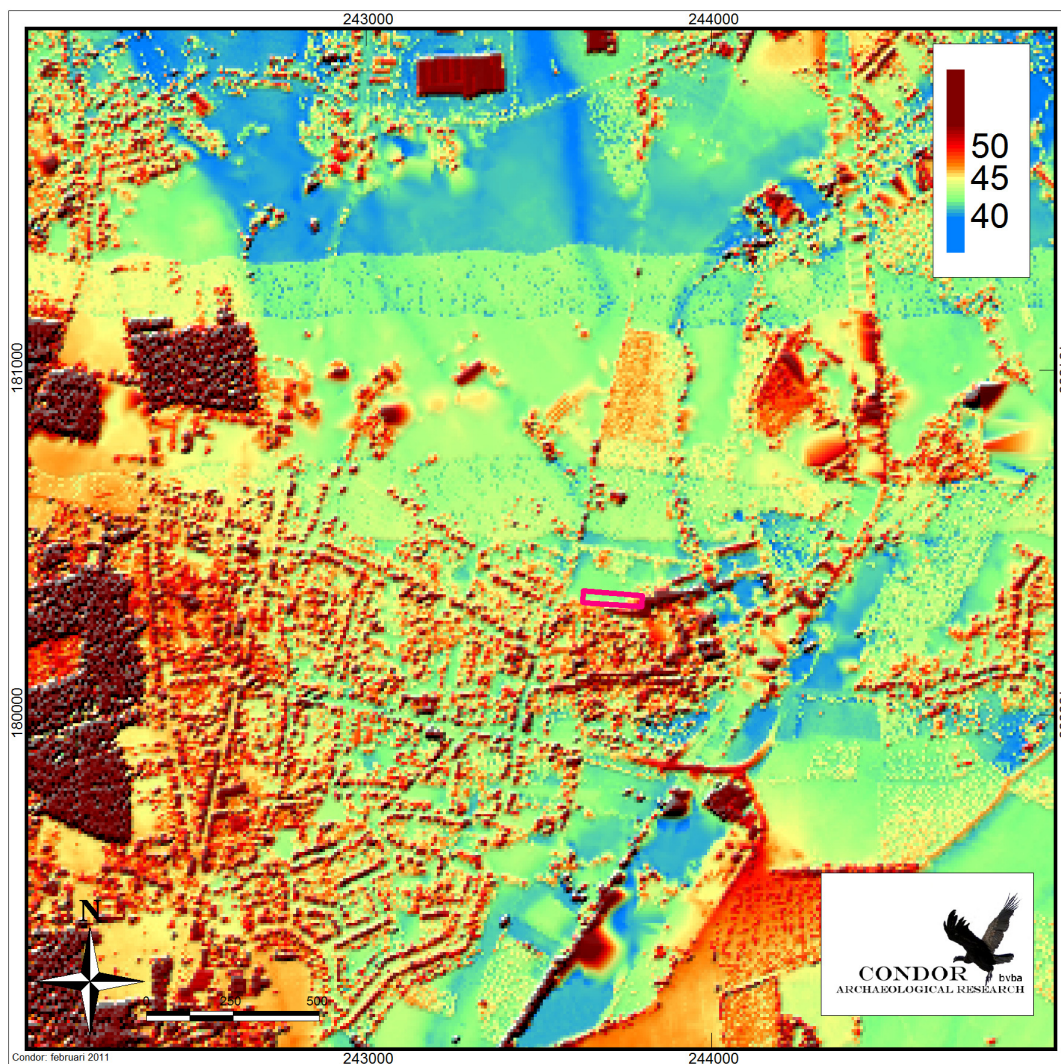
Op de kwartairgeologische kaart zien we dat het plangebied gelegen is in een kleiig/zandig complex dat fluviatiel is afgezet (code St). Ten westen van het plangebied zien we duidelijk de overgang naar het Kempische Plateau. De groene kleur (code 44) geeft de dekzanden van de Formatie van Wildert weer die doorsneden worden door beekalluvium (paarse banden met code 49). Onder beekalluvium verstaan we beekafzettingen uit het Holoceen. Ze bestaan hoofdzakelijk uit fijn zand met wat grindbijmenging. De textuur kan variëren van lemig zand tot zandleem. (*afbeelding 3*)

Op de hoogtekarte van het plangebied en haar omgeving (*afbeelding 4*) zien we ten oosten van het plangebied de Zuid-Willemsvaart liggen met daarin duidelijk de aflijningen van de wachthaven. Het plangebied (rode kader) ligt in de Maasvlakte die doorsneden wordt door oude lopen en meanders van de Maas.

³ Frederickx e.a., 1996.

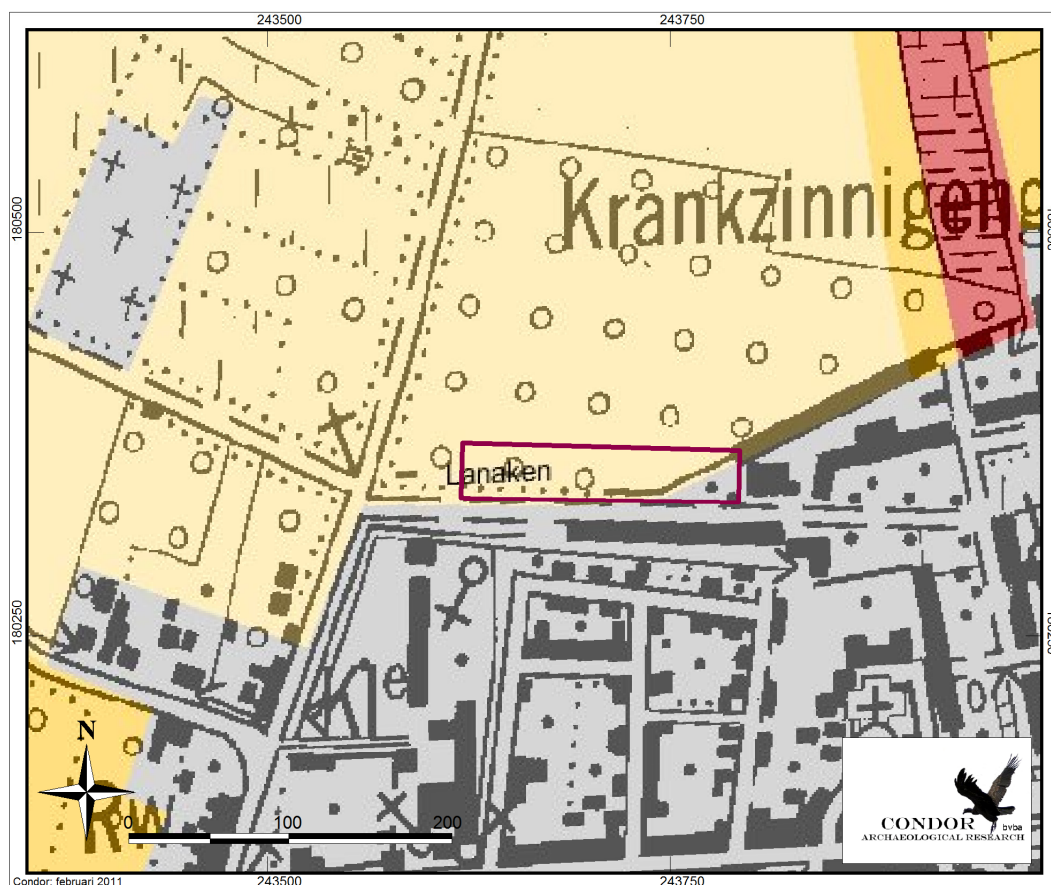

Aan de westzijde van de uitsnede van de hoogtekaart is de overgang naar het Kempische Plateau goed herkenbaar.

Afbeelding 4: Hoogtekaart van het plangebied (rode kader) en haar omgeving.

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen treft men binnen het plangebied een droge zandleembodem zonder profiel aan (Lbpy). (afbeelding 5). Deze colluviale bodems hebben geen profielontwikkeling. Ze hebben een homogeen uitzicht en bestaan uit materiaal afkomstig van hoger gelegen gronden. Ze vertonen een donker grijsbruine bouwvoor rustend op bruin zandlemig colluvium. De structuur is kruimelig in de bouwvoor, platig in de ondergrond, de consistentie is los en de beworteling regelmatig en diep. Houtskool en baksteenresten zijn verspreid over gans de diepte van het colluviaal dek. Het colluvium kan op wisselende diepte rusten op een bedolven textuur B soms ook op Tertiair substraat.

- Lbpy: droge zandleembodem zonder profiel**
- Lcpy: matig droge zandleembodem zonder profiel**
- Afp: zeer natte leembodem zonder profiel**
- Bebouwde zones**

Afbeelding 5: Bodemkaart van het plangebied (rode kader) en omgeving⁴.

⁴ AGIV, 2010.

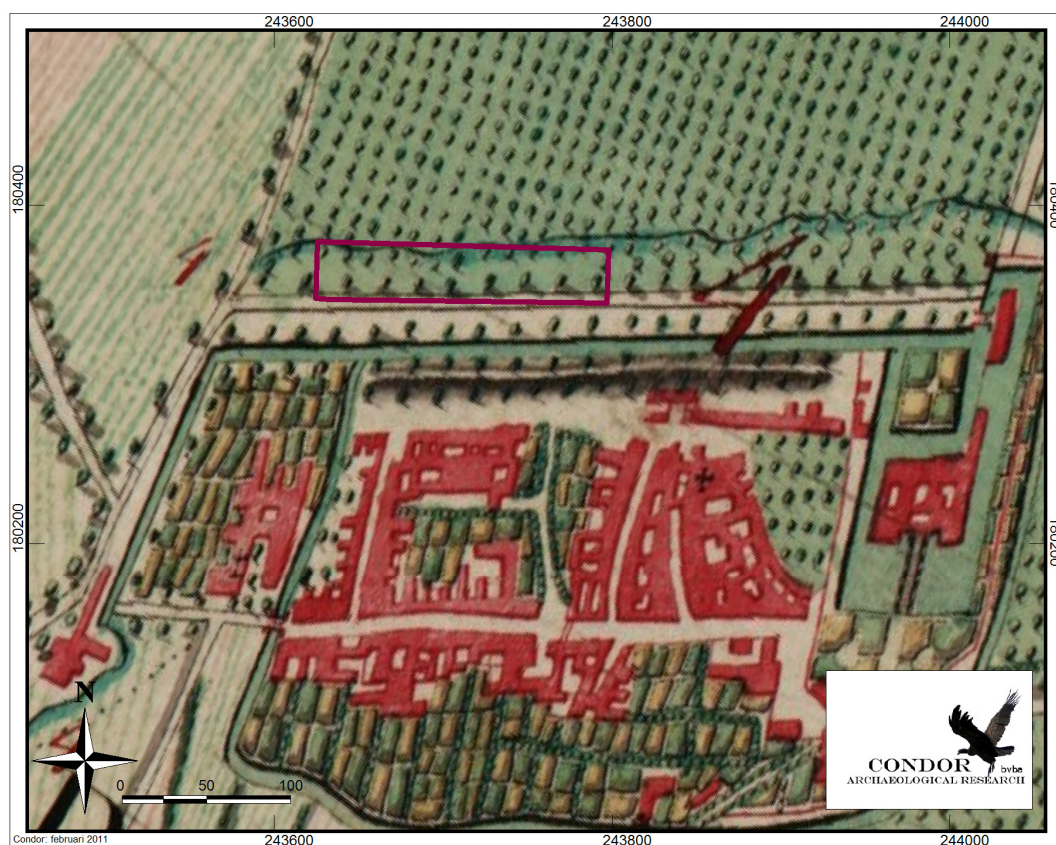
4.3. Historische ligging

Oud-Rekem is een kerkdorp dat enkele jaren geleden sterk in de kijker stond toen het op 29 mei 2008 door Toerisme Vlaanderen verkozen tot het "mooiste dorp van Vlaanderen". Deze titel heeft ze te danken aan de bloei die het dorp kende toen ze in 1623 tot Graafschap Reckheim werd benoemd. Oud-Rekem kreeg toen een stedelijke karakter met de bouw van enkele religieuze gebouwen en verdedigingsmuren.

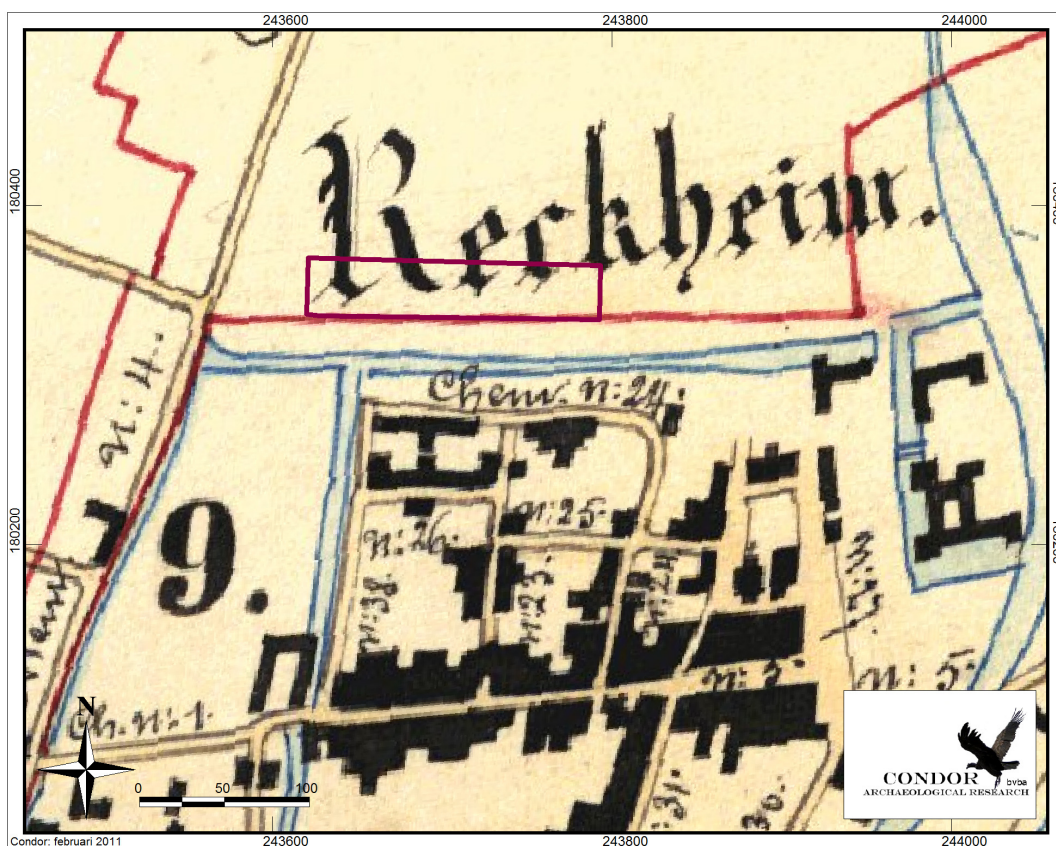
De historische achtergrond van het dorpje is uniek en mogelijk zijn er binnen het plangebied nog overblijfsels van verdedigingsstructuren uit deze periode en/of andere archeologische indicatoren aanwezig. Voorafgaande het veldwerk werden historische kaarten geraadpleegd om het gebruik van het plangebied in het verleden te achterhalen en deze indien mogelijk binnen de rijke geschiedenis van het dorp te plaatsen.

Op de Ferrariskaart (1789, *afbeelding 6*) was het plangebied onbebouwd en in gebruik als boomgaard. Ten zuiden van het plangebied lag het dorp met ten oosten het Kasteel van d'Apremont-Lynden. Duidelijk herkenbaar is ook de St-Pieterskerk, centraal-oostelijke gelegen op de kaart. Ten noorden van het plangebied liep een kleine beek die verder stroomafwaarts uitmondde in de Zijpbeek. Op de atlas van de buurtwegen (1840, *afbeelding 7*) was het plangebied nog steeds onbebouwd en lag het buiten de historische dorpskern.

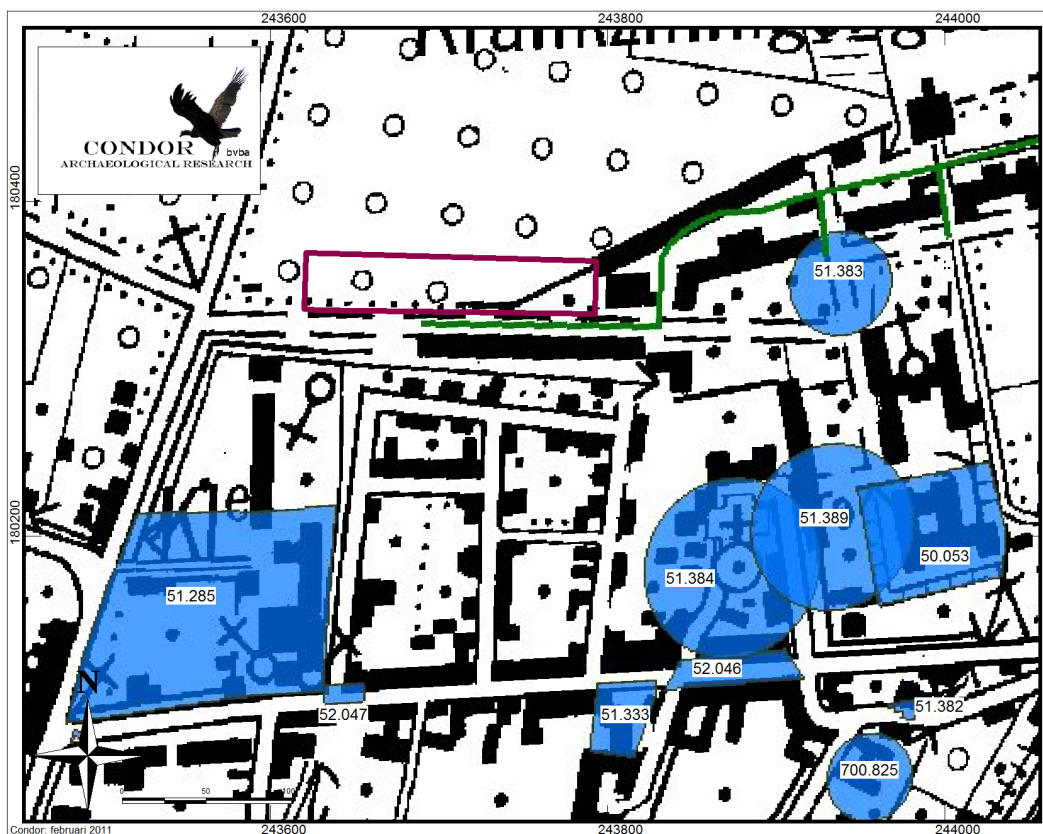
Afbeelding 6: Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (roze kader) en omgeving.

Afbeelding 7: Atlas van de Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (rode kader) en omgeving.

4.4. Archeologische waarden

Volgens de data beschikbaar in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) zijn er in de omgeving van het plangebied verschillende vondstmeldingen bekend die dateren uit de middeleeuwen en de nieuwe tijd. (*afbeelding 8*). De meeste meldingen zijn afkomstig van het VIOE, buitendienst Tongeren. Binnen het plangebied zijn er geen vondstenmeldingen weergegeven.

Afbeelding 8: Uitsnede uit de Centraal Archeologische inventaris met aanduiding van het plangebied (rode kader) en omgeving. De blauwe cirkels zijn vondstmeldingen van oudere onderzoeken.

Late Middeleeuwen:

Het bekendste gebouw uit de late middeleeuwen is het Kasteel van Rekem (inventarisnummer 50.053). Het kasteel van Rekem, gekend als het waterkasteel van d'Apremont-Lynden, werd opgericht voor 1140. In de 1579 werd het kasteel versterkt en uitgebreid tot het in 1579 verwoest werd door plunderende spaanse troepen. In 1590-1596 werd het kasteel weder opgebouwd als het Renaissance kasteel van Herman d'Aspremont. Dit kasteel bestaat nog, maar is omwille van grote verbouwen in de 20ste eeuw, grote delen van haar oorspronkelijke architectuur kwijt⁵.

De middeleeuwse kerk van Rekem (inventarisnummer 51.389) dateert uit de 12de eeuw en is vermoedelijk een uitbreiding van een kapel die terug gaat tot 989. De St-Pieterskerk werd afgebroken toen het plaats moest ruimen voor een nieuwe kerk die in 1707 werd opgericht.

⁵ <http://cai.erfgoed.net>

Nieuwe tijd:

Het centrale punt van Rekem was de St-Pieterskerk, gebouwd in 1707 buiten de muren (inventarisnummer 51.384). Deze kerk verving de oorspronkelijk St-Pieterskerk, meer oostelijk gelegen. Hetzelfde jaar werden de werken echter stilgelegd en deze werden pas terug aangevangen en voltooid in 1722. In 1755 brandde de kerk uit en werd van 1773-1775 hersteld en uitgebreid. Toen de kerk in 1956 haar functie verloor werd het ingericht als gemeentelijk museum waarbij het grootste deel van het meubilair bewaard bleef.

In hetzelfde bouwjaar 1707 werd het Mindergebroedersklooster opgericht (inventarisnummer 51.285) waarbij later een laatmiddeleeuwse watermolen werd bijgebouwd (inventarisnummer 52.047).

De overige historische meldingen dateren ook uit de nieuwe tijd, meer specifiek uit de 16-18de eeuw. Het betreft poorten zoals de Rappepoort (inventarisnummer 51.333), de Kasteelpoort (inventarisnummer 51.383) en overblijfsels van bakstenen verdedigingsmuren en bastions uit de 16de eeuw (inventarisnummers 51.382, 52.046 en 700.825).

6. Resultaten Veldonderzoek

6.1. Veldonderzoek

Bij de start van het archeologische onderzoek was een proefsleuvenonderzoek voorzien waarbij in totaal circa 12% van het terrein zou worden opengelegd wat overeenkomt met 624m² of 312m sleuven met een bakbreedte van 2m. Omwille van de aanwezige bouwmaterialen, werfvoorzieningen, puinverharding, een openbare weg en uitzetplanken op het terrein was het niet mogelijk om twee lange parallel aan elkaar gelegen sleuven over het terrein aan te leggen met behoud van een optimale spreiding. Daarom werd verkozen om deze sleuven op te delen in 9 kortere sleuven. De sleuven zijn oost-west georiënteerd en bedekken in totaal 9% van het plangebied. (*afbeelding 9*)

Werkput 1	123 m²	Werkput 6	38 m²
Werkput 2	42 m²	Werkput 7	37 m²
Werkput 3	106 m²	Werkput 8	36 m²
Werkput 4	20 m²	Werkput 9	17 m²
Werkput 5	112 m²		
TOTAAL		531 m²	

Afbeelding 9: overzichtsfoto van de het plangebied tijdens het aanleggen van de sleuven.

De onderzoeksvlakken zijn aangelegd met een graafmachine in de top van de C-horizont op een gemiddelde diepte van 40 - 80 cm beneden het maaiveld. De teelaarde was voorafgaande het archeologisch onderzoek deels door de bouwheer verwijderd. Het vlak werd waar nodig manueel met de schop bijgeschaafd. Het onderzoeksvlak en de aanwezige sporen zijn gefotografeerd, ingemeten en beschreven (kleur, textuur en insluitsels). Met een metaaldetector is de aanwezigheid van metalen vondsten in de bodem nagegaan.

In de proefsleuven 1, 2, 4 en 7 is een profielkolom van minimum 50 cm breed opgeschoond, gefotografeerd, ingetekend op een schaal van 1/20 en beschreven. De bovenzijde van het profiel is het maaiveld, de bodem het aangelegde onderzoeksvlak. De diepte van het vlak ten opzichte van het maaiveld is weergegeven volgens de Tweede Algemene Waterpassing (TAW). De locaties van de proefsleuven zijn ingemeten in Lambert-coördinaten.

6.2. Bodemopbouw

Verspreid over het terrein werden 4 bodemprofielen geplaatst om een beter zicht te verkrijgen over de bodemopbouw binnen het plangebied.

Zoals eerder vermeld werd de bouwvoor verwijderd voor het archeologisch onderzoek en is niet aanwezig in de bodemprofielen. Onder het voormalige bouwvoor bevond zich een sterk siltige geroerde klei laag van 14-47cm dikte. Deze laag is bruin met bruine vlekken en vertoont spikkels houtskool en baksteen en fragmenten van puin en steen. Onder de geroerde laag bevindt zich het C-horizont: eveneens een sterk siltige kleilaag met bruin-grijze ondertoon. De overgang tussen de geroerde laag en de moederbodem is qua kleur zeer subtiel en daarom was de overgang niet altijd even zichtbaar. De geroerde klei laag vertoonde wel meer grijze vlekken en organische resten dan de moederbodem. (*afbeelding 10*) Uit een boring, geplaatst in werkput 3 (niet weergegeven op de tekening), is de samenstelling van de C-horizont identiek tot op een diepte van 150 cm beneden het maaiveld. Hieronder zijn uiterst grindige Maasafzettingen aangetroffen.

Afbeelding 10: bodemprofiel in Werkput 2, profiel 2-1 met aanduiding van de verschillende bodemlagen.

In werkput 4 wijkt het profiel af van de rest van het plangebied. De geroerde laag is opgedeeld in een bovenste pakket dat van grijs-bruine gevlekte klei met fragmenten van betonpuin, baksteen, steen en spikkels steenkool. Deze verstoring is waarschijnlijk te wijten aan de huidige bouwactiviteiten. Het hieronder liggende pakket is dezelfde als de geroerde kleilaag die in de rest van het plangebied voorkomt (*afbeelding 11*). Op een diepte van circa 55 cm beneden het maaiveld is de C-horizont aangetroffen.

Afbeelding 11: bodemprofiel in Werkput 4, profiel 4-1 met aanduiding van de verschillende bodemlagen.

6.3. Sporen en structuren

Tijdens het onderzoek zijn in totaal negen proefsleuven ontgraven waarbij het onderzoeksvlak is aangelegd in de C-horizont, op het hoogst leesbare niveau waarop sporen kunnen worden aangetroffen.

In totaal werden er 11 sporen geregistreerd (bijlage 1 en 4). Deze bevinden zich op een gemiddelde diepte van 42cm beneden het maaiveldniveau.

Afbeelding 12: Overzichtsfoto van werkput 4 in oostelijke richting.

In werkput 1 werden vier sporen opgetekend. Drie van deze sporen zijn natuurlijke kuilen. Ze bestonden net als de moederbodem uit bruin-grijze siltige klei met veel keien.

Spoor 104 is een uitbraakspoor van een muur uit de 20ste eeuw die schuin over het plangebied liep en nog gedeeltelijk zichtbaar is op het aangrenzende perceel ten oosten van het plangebied. Deze muur werd recentelijk afgebroken voor het nieuwe

bouwproject. In werkput 5 is spoor 501 (*afbeelding 15*) een gelijkaardig uitbraak spoor van deze voormalige muur. Beide lineaire uitbraaksporen bevatten insluitsels van baksteen, puin en keien.

Buiten een boomval in werkput 3 werden er in de werkputten 3 en 6 nog enkele natuurlijke kuilen met Maasgrind aangetroffen.

Hieruit kunnen we besluiten dat er op uitzondering van enkele natuurlijke sporen en twee recente uitbraaksporen van een muur, er geen archeologische sporen en/of structuren werden opgemerkt.

Afbeelding 13: spoor 501: recent uitbraakspoor van een muur uit de 20ste eeuw.

6.4. Vondsten

Dit negatief resultaat voor archeologische sporen en/of structuren trekt zich ook door voor wat betreft de vondsten. Bij het proefsleuvenonderzoek zijn geen archeologisch relevante vondsten gedaan die wijzen op menselijke activiteit in het verleden binnen het plangebied.

7. Conclusie

7.1. Inleiding

Het plangebied aan de L. Hermanslaan is gelegen nabij de dorpskern van Oud-Rekem. Uit voorgaande onderzoeken in de jaren 60 en 90 van de vorige eeuw is gebleken dat Oud-Rekem een rijke archeologische geschiedenis heeft. Wegens de gerede mogelijkheid dat er zich archeologische vondsten binnen het plangebied bevinden werd een vooronderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek aangeraden. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan Ruimte en Erfgoed een besluit nemen met betrekking tot eventueel vervolgonderzoek.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen indicatoren gevonden die wijzen op de aanwezigheid archeologisch onderzoek.

7.2. Beantwoording onderzoeksvragen

- *Zijn er al dan niet bekende archeologische waarden aanwezig en waar zijn deze gelokaliseerd?*

Binnen het plangebied zijn geen bekende archeologische waarden aanwezig. Naar aanleiding daarvan kunnen de volgende twee onderzoeksvragen niet beantwoord worden.

- *Op welke diepte bevinden zich deze waarden?*

/

- *Wat is de aard, omvang en datering van de resten?*

/

- *In hoeverre worden eventuele archeologische resten bedreigd door de voorgenomen bodemingreep?*

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek kan worden besloten dat de geplande graafwerkzaamheden geen bedreiging vormen voor het archeologisch

erfgoed binnen het plangebied. Er werden namelijk tijdens het onderzoek geen archeologisch relevante indicatoren aangetroffen.

- **Welke aspecten verdienen bijzonder aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?**

Wij achten een verder onderzoek niet noodzakelijk

8. Aanbevelingen

Het onderzoek in de L. Hermanslaan te Oud-Rekem heeft geen archeologisch relevante sporen of vondsten opgeleverd. Het proefsleuvenonderzoek heeft de verwachting van aanwezige verdedigingsstructuren en/of andere archeologische structuren niet kunnen bevestigen. De geplande graafwerken vormen bijgevolg geen bedreiging voor archeologie binnen het onderzochte plangebied. Wij achten daarom een verder onderzoek niet noodzakelijk.

Bovenstaand advies is slechts een selectieadvies en dient louter ter advisering van het bevoegd gezag: Ruimte en Erfgoed. Het definitieve besluit met betrekking tot de vrijgave van het terrein, zal op basis van het uitgebrachte advies genomen worden door het bevoegd gezag. Daarom wordt geadviseerd om inzake het besluit contact op te nemen met Ruimte en Erfgoed, afdeling Limburg.

9. Bibliografie

Literatuur:

K. Beerten (2005) *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 26 Rekem*, Leuven.

Gysels, H. (1993) *De landschappen van Vlaanderen en Zuidelijk Nederland. Een landschapsecologische studie*, Leuven.

Websites (geraadpleegd februari 2011)

<http://www.agiv.be/gis/diensten/geo-vlaanderen/> (geraadpleegd voor bodemkundige kaart)

<http://www.cai.be>

<http://www.ngi.be> (geraadpleegd voor Ferrariskaart)

<http://www.limburg.be> (geraadpleegd voor de Atlas van de Buurtwegen)

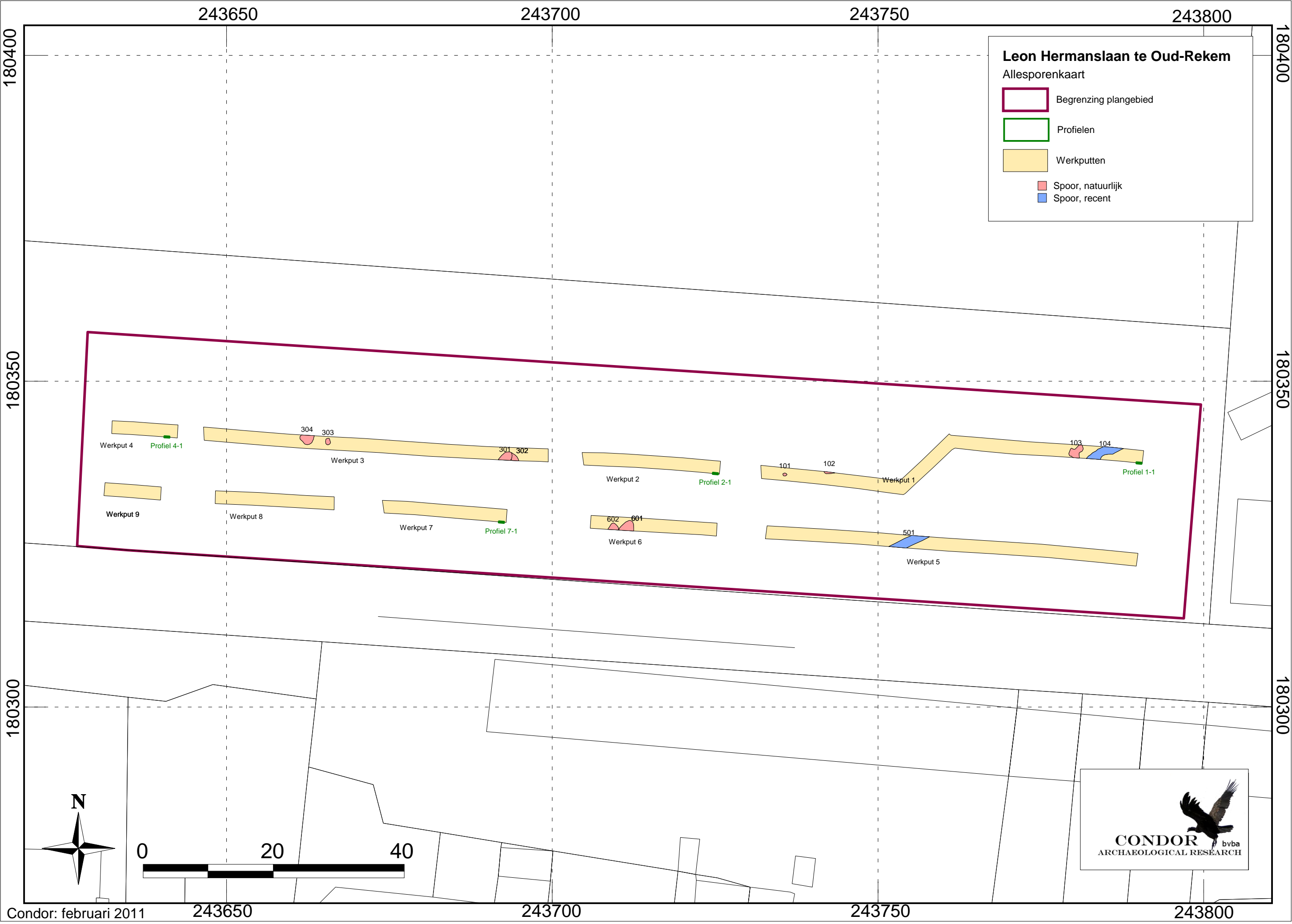
10. CD-ROM

Bijgevoegd bevindt zich een CD-rom met de volgende gegevens:

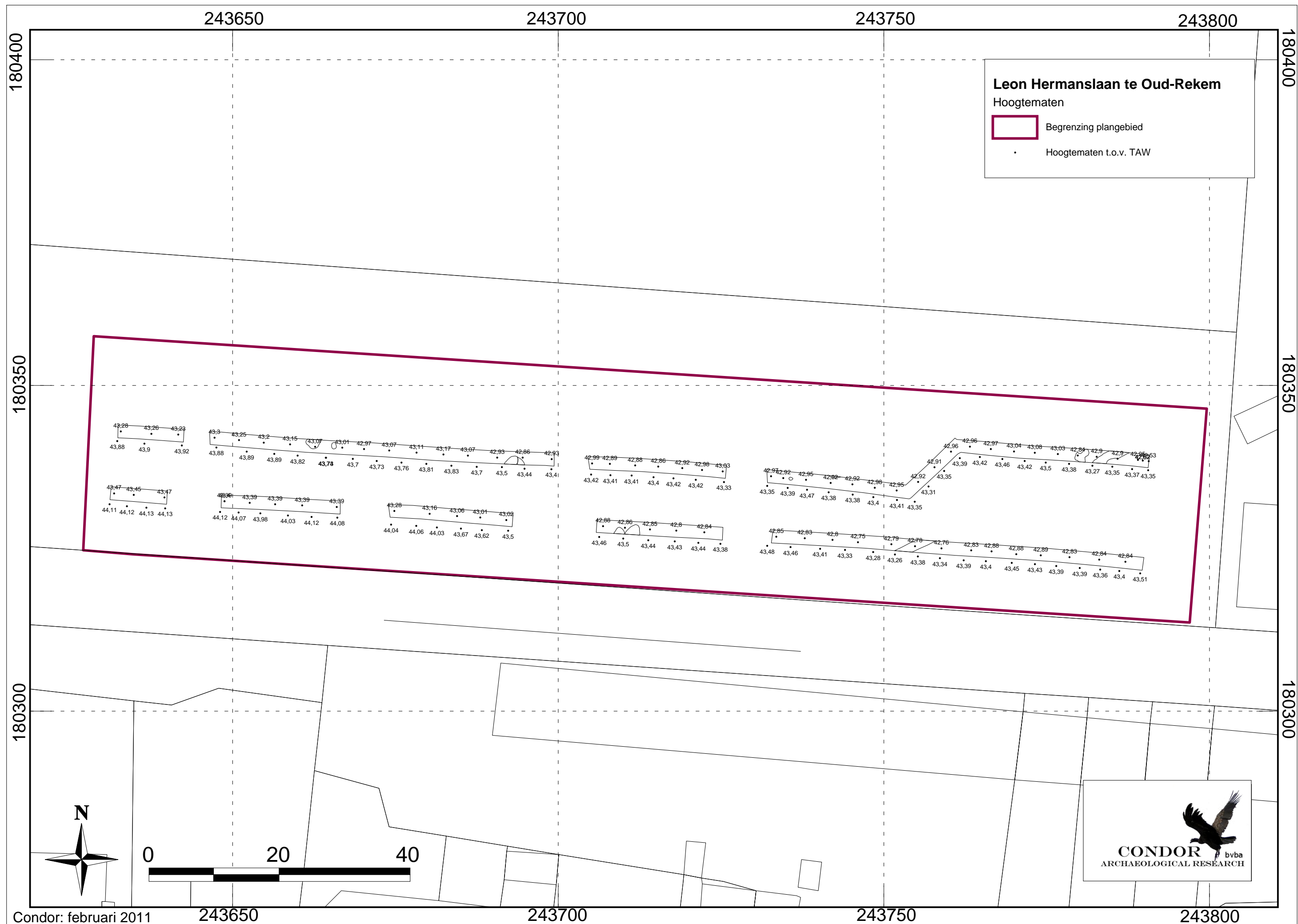
- Foto's geordend per werkput
- De digitale versie van dit rapport
- Fotolijst, sporenlijst, velddagboek, hoogtematen.

BIJLAGEN

Bijlage 1

Bijlage 2

Bijlage 3

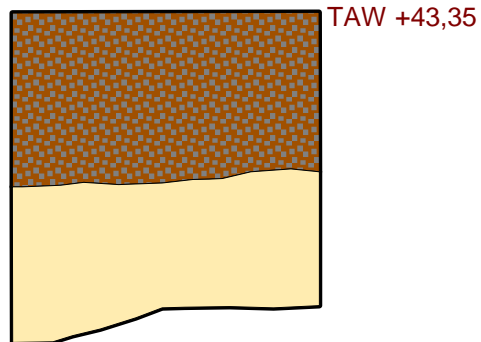

Leon Hermanslaan te Oud-Rekem

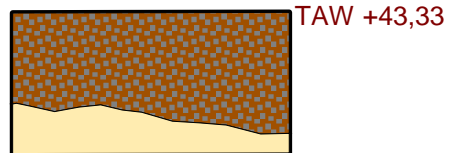
Profielen

- C-horizont
- Geroerde laag
- Geroerde laag

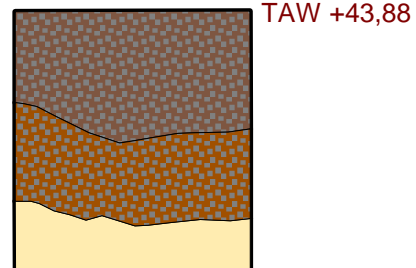
Profiel 1-1

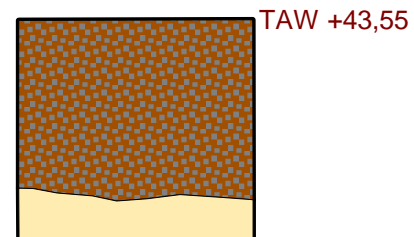
Profiel 2-1

Profiel 4-1

Profiel 7-1

0 37,5 75
cm

Bijlage 4

Spoorformulier

Provincie: **Limburg**

Gemeente: Lanaken (Oud-Rekem) Plaats, Toponiem: **L. Hermansstraat**

Projectnummer: **11-042**

Code: **RE11LH**

Spoor			Interpretatie	TAW	Spoor	spoor				Begrenzing		samenvang		
nummer	Werkput	Vlak	spoor	bovenzijde	gecoupeerd ja/nee	diepte in cm	kleur	textuur	inluitsels	scherp/vaag	vorm	met andere sporen	Opmerkingen	Datering
101	1	1	kuil	42,94	nee	/	br-gr + gr vl 1	ks4g3		Scherp	Ovaal			natuurlijk
102	1	1	kuil	42,91	nee	/	br-gr + gr vl 1	ks4g3		Scherp	Onregelmatig			natuurlijk
103	1	1	kuil	42,87	nee	/	br-gr + gr vl 1	ks4g3		Scherp	Onregelmatig			natuurlijk
104	1	1	uitbraak spoor	42,88	nee	/	br-gr + gr vl 1	ks4	bst2, puin2	Scherp	Lineair		uitbraak muur	recent
301	3	1	boomkuil	42,89	nee	/	br-gr + gr vl 1	ks4g2	bst2, puin1, glas1	Scherp	Ovaal			natuurlijk
302	3	1	kuil	42,81	nee	/	br-gr + gr vl 1	ks4g3		Scherp	Onregelmatig			natuurlijk
303	3	1	kuil	42,98	nee	/	br-gr + gr vl 1	ks4g2		Scherp	Ovaal			natuurlijk
304	3	1	kuil	43,03	nee	/	br-gr + gr vl 1	ks4g2		Scherp	Onregelmatig			natuurlijk
501	5	1	uitbraak spoor	42,77	nee	/	br-gr + gr vl 1	ks4g2	bts3, puin2, kei1	Scherp	Lineair		uitbraak muur	recent
601	6	1	kuil	42,88	nee	/	br-gr + gr vl 1	ks4g2	bts3, puin2, kei1	Scherp	Onregelmatig			natuurlijk
602	6	1	kuil	42,88	nee	/	br-gr + gr vl 1	ks4g2	bts3, puin2, kei1	Scherp	Onregelmatig			natuurlijk

Afkortingen en begrippen

1. Begrippen

A-horizont:	Humeuze toplaag van de bodem
E-horizont:	Uitlogingslaag waaruit bepaalde elementen zijn weggespoeld
B-horizont:	Aanrijkingslaag waar uitgespoelde elementen worden afgezet
C-horizont:	Weinig of niet door bodemprocessen aangetast sediment

2. Afkortingen

<i>Hoofdnaam</i>		<i>Toevoeging</i>		<i>Gradiënt</i>	
Z	Zand	s	Silt	1	Zeer weinig
L	Leem	h	Humeus	2	Weinig
K	Klei	z	Zand	3	Matig
G	Grind			4	Sterk
				5	Zeer sterk

<i>Archeologische indicatoren</i>		<i>Gradiënt</i>	
Aw	Aardewerk	1	Uiterst weinig
VI	Verbrande leem	2	Weinig
Ba	Baksteen	3	Matig
Nst	Natuursteen	4	Veel
Hk	Houtskool	5	Zeer veel
Kei	Kei	6	Spikkel(s)
Kg/Sk	Kolengruis/Steenkool	7	Zeer weinig tot fragmentair
Pu	Puin		
St	Stenen		
Mt	Metaal		
Ht	Hout		
Be	Beton		
Me	Mergel		
Mo	Mortel		
Fe	Ijzer		
Pc	Plastic		

Andere afkortingen

Pl	Plantenresten
Rov	Roestvlekken
Mn	Mangaan
Mfe	IJzer
Oer	IJzeroer

Kleur

Gr	Grijs	Dr	Donker
Br	Bruin	Li	Licht
Zw	Zwart	Vl	Vlek(ken)
Bl	Blauw		
Or	Oranje		
Ge	Geel		
Gro	Groen		
Wi	Wit		
Dr	Donker		
Li	Licht		
Vl	Vlek(ken)		

Fotolijst				Provincie:	Limburg	Gemeente:	Lanaken (Oud-Rekem)
				Projectnr:	11-042	Code:	RE-11-LH
Datum	Fotonr	Werkput	Vlak	Spoornr.	Fotorichting	Opmerkingen	
08-02-2011	1	1	1		W	Overzicht Werkput 1 van O-W	
08-02-2011	2	1	1		W	Overzicht Werkput 1 van O-W	
08-02-2011	3	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	4	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	5	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	6	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	7	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	8	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	9	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	10	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	11	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	12	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	13	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	14	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	15	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	16	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	17	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	18	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	19	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	20	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	21	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	22	1	1		Z	Overzicht werkput 1	
08-02-2011	23	1	1		O	Overzicht Werkput 1 van W-O	
08-02-2011	24	1	1		O	Overzicht Werkput 1 van W-O	
08-02-2011	25	2	1		W	Overzicht Werkput 2 van O-W	
08-02-2011	26	2	1		W	Overzicht Werkput 2 van O-W	
08-02-2011	27	2	1		Z	Overzicht Werkput 2	
08-02-2011	28	2	1		Z	Overzicht Werkput 2	
08-02-2011	29	2	1		Z	Overzicht Werkput 2	
08-02-2011	30	2	1		Z	Overzicht Werkput 2	
08-02-2011	31	2	1		Z	Overzicht Werkput 2	
08-02-2011	32	2	1		Z	Overzicht Werkput 2	

08-02-2011	33	2	1		Z	Overzicht Werkput 2
08-02-2011	34	2	1		Z	Overzicht Werkput 2
08-02-2011	35	2	1		O	Overzicht Werkput 2 van W-O
08-02-2011	36	2	1		O	Overzicht Werkput 2 van W-O
08-02-2011	37		1			Sfeerfoto
08-02-2011	38	3	1		W	Overzicht Werkput 3 van O-W
08-02-2011	39	3	1		W	Overzicht Werkput 3 van O-W
08-02-2011	40	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	41	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	42	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	43	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	44	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	45	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	46	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	47	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	48	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	49	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	50	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	51	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	52	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	53	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	54	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	55	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	56	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	57	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	58	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	59	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	60	3	1		Z	Overzicht Werkput 3
08-02-2011	61	3	1		O	Overzicht Werkput 3 van W-O
08-02-2011	62	3	1		O	Overzicht Werkput 3 van W-O
08-02-2011	63	4	1		W	Overzicht Werkput 4 van O-W
08-02-2011	64	4	1		W	Overzicht Werkput 4 van O-W
08-02-2011	65	4	1		Z	Overzicht Werkput 4
08-02-2011	66	4	1		Z	Overzicht Werkput 4
08-02-2011	67	4	1		Z	Overzicht Werkput 4
08-02-2011	68	4	1		Z	Overzicht Werkput 4

08-02-2011	69	4	1		O	Overzicht Werkput 4 van W-O
08-02-2011	70	4	1		O	Overzicht Werkput 4 van W-O
08-02-2011	71	5	1		W	Overzicht Werkput 5 van O-W
08-02-2011	72	5	1		W	Overzicht Werkput 5 van O-W
08-02-2011	73	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	74	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	75	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	76	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	77	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	78	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	79	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	80	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	81	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	82	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	83	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	84	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	85	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	86	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	87	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	88	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	89	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	90	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	91	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	92	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	93	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	94	5	1		Z	Overzicht Werkput 5
08-02-2011	95	5	1		O	Overzicht Werkput 5 van W-O
08-02-2011	96	5	1		O	Overzicht Werkput 5 van W-O
08-02-2011	97	6	1		W	Overzicht Werkput 6 van O-W
08-02-2011	98	6	1		W	Overzicht Werkput 6 van O-W
08-02-2011	99	6	1		Z	Overzicht Werkput 6
08-02-2011	100	6	1		Z	Overzicht Werkput 6
08-02-2011	101	6	1		Z	Overzicht Werkput 6
08-02-2011	102	6	1		Z	Overzicht Werkput 6
08-02-2011	103	6	1		Z	Overzicht Werkput 6
08-02-2011	104	6	1		Z	Overzicht Werkput 6

08-02-2011	105	6	1		O	Overzicht Werkput 6 van O-W
08-02-2011	106	6	1		O	Overzicht Werkput 6 van O-W
08-02-2011	107	6	1		W	Overzicht Werkput 7 van O-W
08-02-2011	108	6	1		W	Overzicht Werkput 7 van O-W
08-02-2011	109	7	1		Z	Overzicht Werkput 7
08-02-2011	110	7	1		Z	Overzicht Werkput 7
08-02-2011	111	7	1		Z	Overzicht Werkput 7
08-02-2011	112	7	1		Z	Overzicht Werkput 7
08-02-2011	113	7	1		Z	Overzicht Werkput 7
08-02-2011	114	7	1		Z	Overzicht Werkput 7
08-02-2011	115	7	1		Z	Overzicht Werkput 7
08-02-2011	116	7	1		Z	Overzicht Werkput 7
08-02-2011	117	7	1		Z	Overzicht Werkput 7
08-02-2011	118	7	1		Z	Overzicht Werkput 7
08-02-2011	119	7	1		O	Overzicht Werkput 7 van W-O
08-02-2011	120	7	1		O	Overzicht Werkput 7 van W-O
08-02-2011	121	1	1		Z	Profiel
08-02-2011	122	1	1		Z	Profiel
08-02-2011	123	8	1		W	Overzicht Werkput 8 van O-W
08-02-2011	124	8	1		W	Overzicht Werkput 8 van O-W
08-02-2011	125	8	1		Z	Overzicht Werkput 8
08-02-2011	126	8	1		Z	Overzicht Werkput 8
08-02-2011	127	8	1		Z	Overzicht Werkput 8
08-02-2011	128	8	1		Z	Overzicht Werkput 8
08-02-2011	129	8	1		Z	Overzicht Werkput 8
08-02-2011	130	8	1		Z	Overzicht Werkput 8
08-02-2011	131	8	1		Z	Overzicht Werkput 8
08-02-2011	132	8	1		O	Overzicht Werkput 8 van W-O
08-02-2011	133	8	1		O	Overzicht Werkput 8 van W-O
08-02-2011	134	9	1		W	Overzicht Werkput 9 van O-W
08-02-2011	135	9	1		W	Overzicht Werkput 9 van O-W
08-02-2011	136	9	1		Z	Overzicht Werkput 9
08-02-2011	137	9	1		Z	Overzicht Werkput 9
08-02-2011	138	9	1		Z	Overzicht Werkput 9
08-02-2011	139	9	1		O	Overzicht Werkput 9 van W-O
08-02-2011	140	9	1		O	Overzicht Werkput 9 van W-O

08-02-2011	141		1		O	Overzicht terrein
08-02-2011	142		1		O	Overzicht terrein
08-02-2011	143	2	1			Sfeerfoto
08-02-2011	144	2	1		Z	Profiel
08-02-2011	145	2	1		Z	Profiel
08-02-2011	146	2	1		Z	Profiel
08-02-2011	147	2	1		Z	Profiel
08-02-2011	148	4	1		Z	Profiel
08-02-2011	149	4	1		Z	Profiel
08-02-2011	150	4	1		Z	Profiel
08-02-2011	151	4	1		Z	Profiel
08-02-2011	152	7	1		Z	Profiel
08-02-2011	153	7	1		Z	Profiel
08-02-2011	154	7	1		Z	Profiel
08-02-2011	155	7	1		Z	Profiel

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]